

ЖАНРОВА ТИПОЛОГІЯ АНГЛОМОВНОГО ОН-ЛАЙН ЩОДЕННИКА

У нашому дослідженні ми робимо спробу визначити Інтернет -щоденник, як особливий жанр вільного письма та комунікації. Визначити, на які групи блоги розділяються за жанрами. Аналізується жанрова специфіка англomовного он-лайн щоденника.

Ключові слова: англomовний он-лайн щоденник, жанр, пост, комунікація

Передерій В.А. Жанрова типология англomовного он-лайн щоденника. В нашем исследовании мы пытаемся определить Интернет -дневник, как особый жанр свободного письма и коммуникации. Определить, на какие группы блоги разделяются по жанрам. Анализируется жанровая специфика англomовного он-лайн дневника.

Ключевые слова: англomовный он-лайн дневник, жанр, пост, коммуникация.

Perederiy V.A. Genre typology of the English blog. In our article we make an attempt to identify blog as a special genre of a free writing and communication. To determine in what way blogs are classified by genre. Genre specificity of the English blog is analyzed.

Key words: English blog, genre, post, communication.

Дослідженню різних жанрів Інтернет-комунікації присвячується в останнє десятиліття чимало робіт як в нашій країні, так і за кордоном, що дозволило Е. І. Горошко говорити про появу особливого напрямку в теорії мовних жанрів - віртуального жанроведення [Горошко, 2006]. Н. Б. Рогачова виділяє наступні завдання даного напрямку: визначення Інтернет-жанру; співвідношення і взаємодія традиційних (off-line) та Інтернет-жанрів; пошуки критеріїв для класифікації останніх; опис окремих Інтернет-жанрів [Рогачова, 2008]. У сучасній культурі найбільш вживаний сенс інформація має у образі фізичних об'єктів, що утворюються для вираження певних ідей. Об'єктами можуть виступати газети, книги чи різноманітні медіа. **Метою нашого дослідження є визначення жанрової типології англomовного інтернет-щоденника, завданням нашого дослідження є визначення критеріїв для виділення інтернет-щоденника як окремого жанру. Об'єкт нашого дослідження – англomовний інтернет щоденник як окремий жанр інтернет-комунікації, предмет дослідження – функціональні характеристики англomовного інтернет-щоденника з точки зору жанрового підходу. Матеріал дослідження – англomовні он-лайн щоденники.**

Останнім часом найбільшого впливу набули електронні артефакти, що сприяють розвитку економіки, культури та науки. Різноманітні типи артефактів мігрували у електронні форми. Наприклад, щоденники існували сотні років як пам'ятка про минуле, своєрідні мемуари пам'яті, що іноді велись на протязі усього життя. Щоденник – це форма розповіді, що ведеться від першої особи у вигляді щоденних записів. Зазвичай такі записи сучасні подіям, що описуються. Щоденники виступають як жанровий різновид художньої прози і як автобіографічний запис реальних осіб. Щоденник являється жанровою формою, що передає динамічну авто-характеристику. За класифікацією М.М. Бахтіна щоденник відноситься до певних мовних жанрів, володіє схожими рисами з самозвітом – сповіддю та автобіографією. [Бахтін, 1979] Щоденникова розповідь поєднує в собі ознаки усного та письмового мовлення, відноситься до літературно – розмовного типу мови. Інформація у свідомості автора складалась у кодуєчу систему (писемна мова) і це «складання» проявлялось у фізичний процес, такий як чорнило, що обережно викладалось на папір. З активним розвитком нового засобу інформації, міжособистісної всесвітньої мережі Інтернет,

– однієї із найпопулярніших форм текстової комунікативної діяльності, з'явилися відкриті інтернет – щоденники або блоги. Блог відрізняється від звичайного щоденника тим, що він є публічним та передбачає сторонніх читачів, які можуть вступити в публічне обговорення з автором (у відгуках блог-запису чи своїх блогах). Блогерами називають людей, які ведуть блог.). Як стверджує А.Феоктістов «загальне сприйняття цього явища таке, що автор блогу, відвідуючи різні ресурси мережі, ділиться знахідками з оточуючими.» (Феоклістов,2003,). У своїй статті «Веблоги: історія та перспектива» Р.Блад докладно описує, що «таке розуміння блогу з'явилося завдяки Д.Д.Гаррету, який у 1997 році вирішив зібрати на своєму сайті посилання, що ведуть на сайти, подібні його власним.» (Blood,2000,)

Вміст інтернет-щоденника можна уявляти собі як стрічку, на якій в хронологічному порядку згідно з датами їхньої публікації блогером йдуть дописи, так звані *пости*, один за одним. Оскільки з часом у блозі накопичується багато постів, зазвичай ця стрічка займає кілька веб-сторінок, так, що найновіший пост займає верхню частину першої сторінки, і чим давніше, тим нижче від нього містяться попередні пости, скажімо, всі пости за останній тиждень; друга сторінка тоді присвячена постам за тиждень до того, третя сторінка ще давнішим, і так далі. Як правило, сторінки блога також містять посилання на архів блогу, тобто на попередні пости згруповані по місяцях і роках. Отже навігація блога в хронологічному порядку є дуже легкою.

Типово окремий пост у блозі має заголовок, дату публікації, власне, зміст, який складається з гіпертексту (думки автора, цитати тощо), посилань на інші сайти та блоги в Інтернеті, інколи зображень чи навіть відео. Також пост містить коментарі до нього, залишені відвідувачами та просту веб-форму, за допомогою якої вони долучають ці коментарі.

Самовираження являється важливою темою для блогерів, особливо для тих, хто знаходить в них таку ж можливість, яку надає своїм учасникам телевізійне ток-шоу: розповідати свої історії потенційно великій, але невидимій публіці. З цього випливає те, що коли блогер пише про свої переживання, то він починає усвідомлювати весь свій внутрішній світ, він вже більш впевнений в собі та в своєму майбутньому. Його особисті реакції на вірші, інших людей, медіа – нададуть йому більшої впевненості. Звикнувши виражати свої власні думки на сайті, він зможе повноцінніше спілкуватися з іншими в реальному житті. Він стане менш сприйнятливий до думок інших, які стосуються його власних вчинків, він буде діяти відносно до того, що говорить йому внутрішній голос. Чимало блогерів розглядають ведення он-лайн щоденників як засіб спілкування та розвитку стосунків з он-лайн-суспільством. Було здійснено декілька спроб класифікувати блоги по їх змісту. The Weblog Review класифікує блоги шляхом віднесення їх до 14 категорій: дорослі, аніме, camgirl, розваги, гумор, відео, музика, новини (посилання), приватне життя, фотографії. Он-лайн щоденники можна розподілити за:

1. Наявністю адресанта

- *Особистий (авторський, приватний) блог* – ведеться однією особою (як правило його власником).
- *Колективний або соціальний блог* – ведеться групою осіб по правилам, які визначаються власником.
- *Корпоративний блог* – ведеться працівниками однієї організації
- *«Примарний» блог*— ведеться від імені чужої особи невизначеною персоною;

2. Тематичним спрямуванням

- Зазвичай приватні блоги носять особистісний характер. Однак в оточенні приватних, так же як і серед колективних і корпоративних блогів, існують блоги спеціалізовані, присвячені певним сферам життя:
- *Політика* – блоги, присвячені політиці. Зазвичай політичні блоги ведуть політичні лідери, представники політичних партій та політичних об'єднань, політологи.
- *Побут* – блоги, в яких зазвичай піднімаються питання про взаємовідносини між людьми, психологію, ведення домашнього господарства – всього того, що пов'язане з поняттями «побут», «приватне життя».
- *Подорожі* – блоги, в яких автори діляться своїми враженнями про подорожі, дають поради, як поводитись в тій чи іншій країні, розповідають про традиції та звичаї інших народів.
- *Освіта* – блоги, присвячені темі освіти, часто це блоги певних навчальних закладів, в яких учасники обговорюють процес навчання, проблеми освіти.
- *Мода* – блоги, в яких обговорюються новинки у світі моди, тренди, модні покази. Тут можна прочитати думки професіоналів, поради стилістів та людей, не байдужих до моди.
- *Музика* – блоги, в яких автори виражають свої улюблені стилі музики, обговорюють новинки у світі музики. Музикальні блоги можуть бути присвячені певному музичному напрямку, а можуть висвітлювати різноманітні музичні жанри та стилі.

3. Типом медіа

- *Текстовий блог* – блог, основним змістом якого являється текст.
- *Фот облог* – блог, основний зміст якого складають фотографії.
- *Музичний блог* – блог, основний зміст якого складає музика
- *Відеоблог* – блог, основний зміст якого представлений у вигляді відео файлів.
- *Подкаст і блогкастинг* – блог, основний зміст якого надиктовується та викладається у вигляді MP3-файлів;

4. Якісні блоги

- *Контентний блог* — блог, який публікує первісний авторський текст;
- *Мікроблог* - блог, дописами в якому є короткі щоденні новини з власного життя користувачів
- *Мониторинговий блог* — блог, основним змістом якого є відкоментовані посилання на інші сайти чи блоги;
- *Цитатний блог* — блог, основним змістом якого є цитати з інших блогів;
- *Сплог*— спам-блог;

5. Технічною основою:

- *Stand-alone блог* — блог на окремому хостингу та рушії (CMS);
- *Блог на блог-платформі* — блог, який ведеться на потужностях блог-служб (Livejournal, Liveinternet та ін);
- *Моблог* — мобільний блог, який наповнюється з мобільних чи портативних пристроїв.

Нами був проведений аналіз 50 блогів на різних блог-платформах, наведемо приклад декілька найбільш типових з них:

1. <http://prostheticknowledge.tumblr.com/>

Назва блогу: **Prosthetic knowledge**

В описі цього блогу можна знайти такі рядки:

Information that a person does not know, but can access as needed using technology .

Він є науковим блогом, тому що в ньому подається інформація зв'язана з науковими розробками. Метою цього блогу є поширення інформації про наукові розробки, які можуть потенційно можуть бути використані людьми. Як ми можемо бачити, інформація подається в наочному вигляді, тому вона є цікавою, та привертає увагу аудиторії. За авторством цей блог є корпоративним, тому що ведеться усіма представниками данної спілки. Цей блог є як фотоблогом, так і відеоблогом. Також він є блогом на блог-платформі, так як він ведеться на базі такої служби як <https://www.tumblr.com/>

2. <http://paperkraft.blogspot.com/>

Цей блог можна віднести до розряду творчих блогів, тому що він репрезентує приклад творчості, а саме вироблення фігур з паперу. Метою цього блогу є репрезентування творчості блогера, намагання привернути увагу аудиторії до цього. Інформація подається у вигляді фотографій з невеличким описом. За авторством цей блог є особистим, тому що представником цього блогу є одна особа. Цей блог є фотоблогом. За своєю технічною основою він є Stand-alone блогом, враховуючи те, що він ведеться на окремому хостингу.

3. <http://www.theguardian.com/politics/blog>

Назва блогу: **Politics blog**

Блог розміщений на базі сайту The guardian.

Цей блог можна віднести до розряду політичних блогів, тому що в ньому подається інформація, пов'язана з політичною діяльністю. Метою цього блогу є щоденний виклад найновішої інформації, зв'язаної з політикою, для поширення її в маси. Інформація подається у вигляді невеликого тексту з фотографіями. Тобто цей блог є текстовим та фотоблогом. Цей блог є колективним, так як він ведеться групою осіб за правилами, які визначає власник. За своєю технічною основою він є Stand-alone блогом, так як ведеться на окремому хостингу.

4. <http://www.fashionsquad.com/>

Назва блогу: **Fashionsquad**

Цей блог є фешн блогом, тому що в ньому подається інформація про тренди моди, зокрема одержу, прикраси, види інтер'єру, косметичні засоби та ін. Метою цього блогу є репрезентування модних напрацювань для представлення їх людям. Як ми можемо бачити інформація подається у виді фотографій з невеличким описом. Оформлення блогу є дуже приємним, та привертає увагу. Цей блог є фотоблогом. За авторством цей блог є корпоративним, тому що ведеться всіма представниками даної спілки. За своєю технічною основою він є Stand-alone блогом.

Проаналізувавши наведені он-лайн щоденники нами було виявлено ,що блоги є асинхронними системами з односторонньою передачею повідомлень і високим ступенем сталості записів. Розмір буфера повідомлень становить десятки тисяч знаків. Блоги допускають ті ж засоби мультимедіа, що і звичайні веб-сторінки (текст, зображення, аудіо, відео). В блогах можливі анонімні коментарі (але неможливі анонімні блог-записи), приватні повідомлення, фільтрація повідомлень, проте, як правило, відсутні спеціальні засоби для цитування повідомлень. В блогах записи з'являються в зворотному хронологічному порядку і складаються з заголовка, дати, запису, міток запису, вказівки на кількість коментарів, посилання на додавання коментаря і постійного посилання на запис. Що стосується коментарів до блог-записів, то вони складаються з імені користувача, картинки користувача, часу відправки коментаря. **Ми дійшли висновку**, що при жанровому підході слід розрізняти блог як дигітальний жанр і як власне мовний жанр. Причому, в останньому випадку блог є гіпержанром, до складу якого входить ряд жанрів, набір яких визначається функцією сталого повторюваного поєднання типових значень ряду параметрів, до числа яких були віднесені кількість авторів, переважаючий тип мультимедіа, припустимий розмір записів і тематика.

Докладний аналіз жанрово – типологічних характеристик англомовних інтернет-щоденників буде розглянуто нами надалі в окремій роботі.

Література

1. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества. – М.: Наука, 1979.
2. Горошко Е. И. Интернет-коммуникации в гендерном измерении // Вестник пермского университета. Выпуск 3 «Язык – культура – цивилизация». – Пермь, 2006а: 219-299.
3. Горошко Е. И. Интернет-коммуникация: настоящее и будущее // О некоторых чертах цивилизации будущего. Научное издание по материалам Международного Форума к 90-летию со дня рождения академика РАН Н. Н. Моисеева. Под редакцией А. Т. Никитина и С. А. Степанова. - М.: Изд-во МНЭПУ, 2008б. – С.455-466.
4. Рогачева Н.Б. Новые приоритеты в русском Интернет-общении: на материале жанра блога // Жанры речи. Саратов, 2007. Вып. 5. Жанр и культура.
5. Prostheticknowledge tumblr [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://prostheticknowledge.tumblr.com/>
6. Paperkraft blogspot [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://paperkraft.blogspot.com/>
7. Politics blog [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.theguardian.com/politics/>
8. Fashionsquad blog [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.fashionsquad.com/>